

Eurogroup for Animals #StopTheTrucks /Sloboda zvierat #Zastavme Transporty

Zhrnutie vyšetovania

Usvedčujúce vyšetovanie odhalilo brutálne zaobchádzanie s dobytkom vyvázaným z EÚ

Animals International a *Tierschutzbund Zürich/Animal Welfare Foundation (TSB/AWF)* uskutočnili prelomové 8-mesačné vyšetovanie dokumentujúce nevhodné zaobchádzanie a porážku európskeho dobytku a oviec vyvázaných do Turecka, Libanonu, Jordánska, Egypta a palestínskych území. Toto dlhodobé vyšetovanie sa odohrávalo počas r. 2016 a poskytlo dôkazy o jednoznačnom porušovaní európskej legislatívy aj medzinárodných dohôd.

Krutosť pri prevoze zvierat po cestných komunikáciách

Vyšetovanie potvrdzuje, že cesta zvierat z Európy do Turecka alebo na Stredný Východ často trvá niekoľko dní, niekedy takmer týždeň. Zvieratá trpia vážnym vyčerpaním, dehydratáciou, zraneniami, chorobami, niektoré cestu neprežijú. Ani slabé zvieratá, alebo zvieratá vo vysokom štádiu gravidity nie sú ušetrené. V rozpore s platnou EÚ legislatívou sa prevážajú aj neodstavené mláďatá, závislé na materskom mlieku. Zo štandardizovaných napájacích systémov (dizajnované pre dospelé zvieratá) nedokážu piť, ostávajú tak hladné a dehydratované, nútené stáť hodiny v preplnených kamiónoch.

Ďalších 5 rokov (medzi r. 2010 a 2016) sa zbierali dôkazy pod záštitou organizácií *Eyes on Animals* a *TSB/AWF*. Ukázalo sa, že až 70% transportov prevážajúcich živé zvieratá, kontrolovaných na bulharsko-tureckej hranici (hlavný hraničný prechod, kadiaľ prechádza drvivá väčšina živých zvierat smerujúca von z EÚ) porušovali EÚ legislatívu o preprave (Nariadenie 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy). Inšpekčný tím našiel zvieratá (ovce) vyhladované, bez vody, odstavené 5 dní na priamom slnku, kde čakali na pokračovanie cesty. Natlačené na seba, mladé jahniatka ušliapané na smrť, staršie jedince stáli na ich telách. Najčastejšími porušeniami EÚ predpisov boli: preplnenie vozidiel a nemožnosť dostať sa k napájadlám vo vozidlách popr. nefunkčné napájacie systémy (následkom je dehydratácia), nedostatočná/nefunkčná ventilácia vo vozidle (následkom je prehriatie a kolapsy zvierat) a dlhé, často aj niekoľkodňové prestoje na hraniciach, bez vykládky zvierat na napojenie, nakrímenie, odpočinok.

Utrpenie zvierat na lodiach

Najnovšie vyšetovanie zverejnené organizáciami *Animals International* and *TSB/AWF* odhaľuje kruté zaobchádzanie so zvieratami aj v lodnej preprave. Napriek tomu, že plavidlá sú na ceste z európskych prístavov na Stredný Východ alebo do Južnej Ameriky až 10 dní, podľa zákona zvieratá nemusia sprevádzať veterinár. Zvieratá sú v rizikovom prostredí a meniacich sa poveternostných podmienkach ponechané bez zdravotnej starostlivosti. Choré zvieratá sú neliečené a uhynuté zvieratá sú bežne odstránené až na konci cesty. Prepravcovia nemusia evidovať úmrtnosť počas cesty.

Mnohé plavidlá prevážajúce zvieratá sú aj 35 rokov staré a neboli na účel prepravy živých zvierat konštruované, preto majú nedostatky, ktoré zvieratám spôsobujú mnohé zranenia. Zvieratá väčšinou nastupujú na lode už po niekoľkodňových vyčerpávajúcich transportoch po súši - v kamiónoch, bez prístupu ku krmivu, vode, odpočinku. Vyšetovanie odhalilo, že vyčerpané zvieratá, ktoré len neochotne a s veľkými ťažkosťami nastupovali na plavidlá, boli poháňané napríklad zavedením elektród do análneho otvoru. Legislatíva pritom násilné a donucovacie prostriedky a nástroje spôsobujúce bolesť jasne zakazuje.

Barbarské usmrcovanie metódy

Vyšetovatelia z *Animals International* odhalili šokujúce metódy porážky praktikované v cieľových krajinách. Videozáznamy z tureckých bitúnkov dokumentujú vystrašené európske býky, ako pred

podrezaním hrdla visia zo stropu zavesené za jednu nohu. Záznamy z libanonských bitúnkov ukazujú vyvesovanie dobytká lanami a trýznenie elektrickým prúdom pred podrezaním hrdla. Na územiach Palestíny boli vystrašené zvieratá brutálne zväzované a usmrčované pri plnom vedomí. Záznamy z Egypta ukazujú obdobné zaobchádzanie aj s európskymi mláďatami.

Vyšetovanie tiež odhalilo obrovské utrpenie európskych zvierat v porážkových boxoch v Turecku, Egypte a Palestíne, v ktorých sú zvieratá uväznené tak, že im trčí len hlava, následne je zviera prevrátané nohami hore a je mu podrezané hrdlo. Brutálne zaobchádzanie a porážka portugalských a rumunských oviec boli dokumentované v Jordánsku a Palestíne.

Zlé zaobchádzanie, ktoré nielenže porušuje medzinárodné dohody, ale nie je ani v súlade s islamskými princípmi redukovania utrpenia zvieratá pri porážke, bolo zaznamenané aj na Strednom Východe. Krajiny ako Egypt sú známe používaním najkrutejších usmrčovacích metód na svete (bičovanie na citlivých miestach, bodanie do očí a mrzačenie zvierat pred samotným usmrtením). Napriek týmto skutočnostiam, je Egypt najväčšou exportnou destináciou dobytká z EÚ.

EÚ legislatíva o.i. jasne zakazuje usmrčovanie zvierat pri plnom vedomí – pred usmrtením musí byť zviera zbavené vedomia (najčastejšie je omráčenie elektrickým prúdom), aby sa eliminovalo utrpenie zvieratá.

Štatistiky o exporte európskeho dobytká

Každý rok sa z EÚ do Turecka, Severnej Afriky a na Stredný Východ exportujú 2 milióny dobytká napriek tomu, že tieto krajiny nemajú žiadnu legislatívu na ochranu zvierat pred krutým zaobchádzaním (a EK túto skutočnosť vie). Napriek tomu, že sú Európska komisia a exportujúce členské štáty dlhodobo plne oboznámené s extrémnou krutosťou, ktorá je na zvieratách páchaná, naďalej aktívne zvyšujú počty exportovaných zvierat. V roku 2015 sa export dobytká z EÚ zvýšil o 25,2% v porovnaní s rokom 2014, a v roku 2016 sa ďalej zvyšoval. V prvých deviatich mesiacoch roku 2016 bol vývoz živých zvierat z EÚ o 17,2% vyšší, ako za rovnaké obdobie roka 2015. Dáta *Eurostatu* z r. 2015 navyše potvrdzujú, že viac ako 90% zvierat (vyjadrené v hmotnosti) exportovaných z EÚ putovali práve na miesta, kde Animals International a TSB/AWF vyšetovali a zdokumentovali alarmujúce skutočnosti o krutom zaobchádzaní so zvieratami a masívnom porušovaní EÚ legislatívy a medzinárodných dohôd (Turecko, Libanon, Jordánsko, Egypt, Palestína). Export živých zvierat z EÚ do tretích predstavuje až 60% celkového európskeho exportu živých zvierat. Najväčší nárast zaznamenal v roku 2016 export EÚ dobytká, na Stredný východ do týchto krajín: +190% do Izraela, +76% do Egypta a +67% do Líbye. (zdroj: Eurostat)

EÚ exportuje zvieratá bez akýchkoľvek požiadaviek na správne zaobchádzanie a porážku, napriek tomu že článok 13, Zmluvy o fungovaní EÚ (Lisabonská zmluva) stanovuje pri formulovaní a implementovaní poľnohospodárskej politiky orgánom členských štátov povinnosť "brať plný ohľad na pohodu zvierat ako cítiacich tvorov."

Transporty živých zvierat jasne porušujú záväznú EÚ legislatívu aj medzinárodné dohody.

Nové zistenia opäť odhaľujú úplné zlyhanie zodpovedných európskych orgánov pri dohľade a uplatňovaní legislatívy, ktorá bola vytvorená práve na ochranu európskych zvierat pred takýmto utrpením (najmä Nariadenie 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy)-

Exportom európskych zvierat do krajín, ktoré neustále zlyhávajú v dodržiavaní štandardov Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (OIE), Európska komisia podkopáva snahu OIE zlepšovať štandardy pohody zvierat. Dodržiavanie štandardov OIE by malo byť základom obchodných dohôd medzi krajinami.

Európske krajiny vyvážajú svoje zvieratá bez akéhokoľvek prihladenia na to, či je legislatíva, infraštruktúra a praktiky pri držaní a usmrcovaní zvierat v súlade s medzinárodnými štandardmi. Navyše, väčšina bitúnkov v krajinách importu nespĺňa ani základné hygienické predpisy, čo znamená, že takto produkované mäso by bolo v EÚ považované za nevhodné pre ľudskú spotrebu.

V r. 2015 Európsky súdny dvor rozhodol (prípád C-469/14, Zuchtvieh export), že EÚ legislatíva na ochranu zvierat počas prepravy (Nariadenie 1/2005) platí nie len počas prepravy zvierat na území EÚ, ale počas celého transportu zvierat, teda aj mimo EÚ, až do cieľovej destinácie. Toto rozhodnutie však v praxi ignorujú ako členské štáty EÚ, tak i tretie krajiny, ktoré nedodržiavajú povinné vykladanie, napojenie a nakŕmenie zvierat počas prepravy za účelom zabezpečenia základnej starostlivosti. Obrovský obchod naďalej pokračuje, spolu s utrpením zvierat.

Vývoz živých zvierat z EÚ do tretích je amorálny a zbytočný, mal by preto byť čím skôr zakázaný. Európska komisia by mala vyvinúť efektívnu stratégiu nahradenia vývozu živých zvierat obchodným s hotovými (mäsovými) produktmi. Tiež by mala podniknúť nevyhnutné kroky na skrátenie doby transportu a všetky transporty do cieľových krajín mimo EÚ by mali byť v súlade s rozhodnutím Európskeho súdu a s OIE štandardmi podmienok porážky.

Legislatívny rámec k ochrane zvierat počas transportov:

- Treaty on the Functioning of the European Union (TFUE), Zmluva o fungovaní EÚ
- European Convention for the Protection of Animals during International Transport
- Council Regulation (EC) No 1/2005 on the Protection of Animals during Transport, NARIADENIE RADY (ES) 1/2005:
https://www.google.fr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKEwjo3YDb56bSAhUJORoKHQaTCTkQFggiMAE&url=http%3A%2F%2Fwww.svssr.sk%2Fdokumenty%2Flegislativa%2Fnk_0001_2005.pdf&usg=AFQjCNF-LV__kmxvr-_rN5uq6yDzlCdRw&sig2=7vNe256RERZYm2_p0kskcA&cad=rja
- Council Decision 2004/544/CE of 21 June 2004 on the Signing of the European Convention for the Protection of Animals during International Transport
- Council Regulation (EC) no. 1255/97 of 25 June 1997 on EU Criteria for Control Posts and Amending the Route Plan for the Transport of Animals referred to in the Annex to Directive 91/628/EEC
- Case C-424/13 REQUEST for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Germany), Zuchtvieh-Export GmbH v Stadt Kempten
- Case C-424/13

NARIADENIE RADY (ES) č. 1099/2009 o ochrane zvierat počas usmrcovania: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1099>